

A megtérülésről

VISSZHANG - LXVI. évfolyam, 9. szám, 2022. március 4.

Az *ÉS* február 18-i számában jelent meg a Visszhang rovatban egy reflexió (Óvár I. Tamás: *Ami már itt van*), amelyben a szerző így ír: „Alaposan nekimegy a kormány gazdaságpolitikájának *Ami utána jön* című cikkében Váncsa István (*ÉS*, 2022/6.). Különösen zavarja a szerzőt a kínai–magyar úgymond etyepetye, mert – mint írja – épeszű országok nem fogadnak el kínai hiteleket, hisz azzal önnön végromlásukat készítenék elő.” Van egy gondolatmenet, ami az én szakmai (lásd alább) kompetenciámat különösen sérti. Ezt írja: „Az írás szerzőjével ellentétben jómagam sajnos nem látok a jövőbe. Így aztán nem tudom még megsaccolni sem, hogy a Budapest–Belgrád gyorsvasútvonalba fektetett pénz mikorra térül meg, illetve mennyibe kerül majd nekünk a végén a kínai egyetem, ha egyáltalán fölépül.”

Nem kell Váncsának vátesznek lennie, igazából még csak közgazdásznak sem, csak és csupán józanul gondolkodott. Minden beruházásnak szerves része (nem is beszélve egy hitelről) egy elemzés a megtérülés lehetőségeiről, összevetve a felmerülő költségeket és a várható hasznot.

„A jó esetben ezer év alatt megtérülő Budapest–Belgrád gyorsvasútnak vagy a Fudan Egyetem befogadásának garantáltan semennyi sincs” – írta Váncsa. S ezt sem a kisujjából szopta, mértékadó elemzőket idézett.

Végül egy kis magánosság. Matematikusként ifjúkorom egyik fegyverténye volt az az (akkoriban világujdonságnak számító, működőként egyértelműen) sztochasztikus algoritmus, amit a szép emlékű Stáhl barátommal és kollégámmal alkottunk. Ennek segítségével az 500 kilométeres autópálya-hálózatra vonatkozó ajánlatokat elemeztük 1970-ben. Ebben leírtuk, hogy 2000-re sem valósul meg. Nem, nem láttunk a jövőbe!